واکنش

جهاد اسلامی:

تل‌آویو شروط را نپذیرد اسرای بیشتری می‌گیریم

در پی بن‌بست در پرونده تبادل اسرای فلسطینی، جهاد اسلامی به تل‌آویو هشدار داد که اگر شروط مقاومت را نپذیرد، اسرائیلی‌های دیگری را به اسارت خواهند گرفت. شاخه نظامی حماس هم عکس‌نوشتی منتشر کرد و به اسرای فلسطینی وعده داد که آزادی نزدیک است.

درحالی که گروه‌های مقاومت فلسطینی خواهان حل فوری پرونده تبادل اسرا هستند، رژیم صهیونیستی در پذیرش شروط فلسطینی‌ها سنگ‌اندازی می‌کند و همین مسئله هشدار رهبران فلسطینی را در پی داشته است. به گزارش شبکه المیادین، خالد البطش از رهبران جنبش جهاد اسلامی روز دوشنبه، در مراسم دهمین سالروز تبادل اسرا با رژیم صهیونیستی هشدار داد: «در صورت مخالفت این رژیم با آزادی اسرای محکوم به حبس ابد و عدم پذیرش شروط مقاومت، اسرائیلی‌های دیگری را به اسارت خواهیم گرفت.» البطش همچنین تصریح کرد که رژیم اشغالگر سعی دارد از همه اسرا در تمامی بازداشتگاه‌ها انتقام بگیرد و اسرای دیگری از گروه‌های فلسطینی به اعتصاب غذا خواهند پیوست. این رهبر جهاد اسلامی همه فلسطینیان را به اعمال فشار بر رژیم اشغالگر فراخواند و گفت: «همه خیابان‌های کرانه باختری باید به روی شهرک‌نشینان بسته شود تا بدانند که هزاران اسیر در زندان‌ها هستند». وی گفت: «ما هرگز اسرای خود را تنها نخواهیم گذاشت و هرگز استمرار اقدامات سرکوبگرانه علیه اسرا را نخواهیم پذیرفت». همزمان با هشدار جهاد اسلامی به تل‌آویو گردان‌های «القسام» شاخه نظامی حماس به مناسبت سالروز توافق «شالیت» یا «وفاء الاحرار» پیامی برای اسرای فلسطینی فرستاد و خطاب به اسرای در بند رژیم صهیونیستی اعلام کرد: «اسرای ما، زمان آزادی شما نزدیک شده است.» بر اساس آمار هیئت امور اسرا و آزادگان فلسطینی، در حال حاضر ۴هزار و ۸۵۰ فلسطینی از جمله ۲۲۵ کودک و ۴۱ زن در اسارت رژیم صهیونیستی به سر می‌برند. از سوی دیگر، جنبش حماس از زمان جنگ تابستان ۲۰۱۴، چهار اسرائیلی را در اسارت خود گرفته است که دو نفر از آنها نظامی هستند و دو نفر دیگر نیز به صورت غیرقانونی وارد غزه شده بودند. رژیم صهیونیستی پس از جنگ اخیر علیه نوار غزه، که به نبرد «سیف‌القدس» (شمشیر قدس) و جنگ ۱۲ روزه معروف است، مذاکرات تبادل اسرا را با میانجیگر مصری آغاز کرد. در جریان این مذاکرات تل‌آویو تلاش کرد موضوع تبادل اسرا را به روند بازسازی غزه مرتبط کند، اما مقاومت زیر بار آن نرفت و تأکید کرد که روند تبادل اسرا روندی مستقل بوده و باید به خواسته‌های گروه‌های مقاومت غزه پاسخ داده شود. عدم پذیرش شروط تل‌آویو از سوی گروه‌های مقاومت فلسطینی باعث شده صهیونیست‌ها در موضوع پرونده مبادله اسرا به بن‌بست برسند.

■ تعویق سفر اعضای جهاد اسلامی به قاهره

وضعیت نامساعد اسیران جنبش جهاد اسلامی در زندان‌های اسرائیل موجب شده این جنبش سفر اعضای ارشد خود را به قاهره برای بررسی پرونده آتش‌بس متوقف کند. این خبر را منابع مصری در گفت‌وگو با روزنامه العربی‌الجدید نیز تأیید کرده و گفته‌اند: با توجه به شرایط وخیم در زندان‌های رژیم صهیونیستی، رهبری جنبش جهاد اسلامی با مسئولان مصری تماس گرفته و سفر خود را به قاهره به تعویق انداخته است. منابع مذکور گفتند، جهاد اسلامی شاید به این دلیل سفرش را به قاهره به تعویق انداخته تا با توجه به بی‌مبالاتی رژیم صهیونیستی به مطالبات مربوط به وضعیت اسیران، به هیچ توافقی مبنی بر عدم تشدید متعهد نشود. آنها گفتند، رهبری حماس با جنبش جهاد اسلامی به توافق روشنی نرسیده است که عدم درگیری و تشدید را تضمین کند و اجازه دهد توافق‌هایی که اخیراً در قاهره در مورد تثبیت آتش‌بس به دست آمده اجرایی شود و مصر هم اقدامات مربوط به ارائه تسهیلات اقتصادی و بازسازی غزه را شروع کند.»

بر اساس این گزارش، «هیئت رهبری اسیران جهاد اسلامی در زندان‌های رژیم صهیونیستی اعلام کرده اعتصاب غذای اسیران همچنان ادامه دارد و آنچه طرف صهیونیستی مطرح می‌کند پاسخگوی حتی کمترین مطالبات این اسیران نیست.» بن‌بست در پرونده تبادل اسرای فلسطینی برای رهبران و کابینه نوپای تل‌آویو بسیار گران آمده و آنها در تلاشند طرف فلسطینی را به بازگشت به میز مذاکره تبادل اسرا ترغیب کنند. پیش‌تر مقامات تل‌آویو از طرق میانجی مصری به فلسطینی‌ها اطلاع داده بودند که شروط مقاومت را پذیرفته‌اند اما با این حال گشایشی در این پرونده تاکنون انجام نشده و لاینحل باقی مانده است.

دورنما

امیرعبداللهیان: سند همکاری بیست‌ساله با ونزوئلا امضا می‌شود

وزیر خارجه ایران گفت که نیکلاس مادورو، رئیس‌جمهور ونزوئلا در ماه‌های آینده به تهران سفر می‌کند و در آن سفر سند همکاری بیست ساله دو کشور امضا خواهد شد.

حسین امیرعبداللهیان، وزیر خارجه ایران روز دوشنبه پس از دیدار با فلیکس پلاسنسیا، همتای ونزوئلایی در نشست خبری مشترک حضور یافت و به تشریح مذاکرات انجام شده پرداخت. به گزارش خبرگزاری فارس، امیرعبداللهیان در ابتدای این نشست خبری ضمن خوشامد به همتای ونزوئلایی برای سفر به تهران اظهار داشت: «توافق کردیم نقشه راه همکاری‌های بیست ساله ایران و ونزوئلا را در ادامه گفت‌وگوهای‌مان ترسیم کنیم. قبل از پایان سال جاری میلادی کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی دو کشور در تهران برگزار می‌شود. نقشه راه همکاری‌های بلندمدت دو کشور را فعال خواهیم کرد.» وزیر خارجه ایران گفت: «نیکلاس مادورو در ماه‌های آینده به ایران سفر می‌کند و در آن سفر سند همکاری بیست‌ساله امضا خواهد شد. همه اینها تأییدی بر این است که روابط دو کشور مسیر رو به رشدی را طی می‌کند. ما در تمامی زمینه‌های فنی، اقتصادی، تجاری و علم و فناوری در حوزه معدن و همکاری در حوزه انرژی در سال‌های اخیر توافقات خوبی بین دو کشور داشتیم و بخش‌های مهمی در حال اجراست.» وی در این باره گفت: «جمهوری اسلامی ایران از مردم ونزوئلا و رئیس‌جمهور مادورو و همه نهادهای قانونی در ونزوئلا حمایت می‌کند.» امیرعبداللهیان بیان کرد: «در مسیر همکاری‌های دوجانبه در مرحله‌ای هستیم که کالاهای ایرانی در شهرهای مختلف ونزوئلا در دسترس مردم قرار دارد و این فرصت خوبی برای تجار و بازرگانان ایرانی است که در مسیر همکاری‌های بازرگانی بین دو کشور از این فرصت نیز استفاده لازم را به عمل بیاورند.» امیرعبداللهیان ادامه داد: «مایلم از بخش خصوصی در ایران دعوت کنم و تأکید می‌کنم که ونزوئلا فرصت جدیدی برای توسعه همکاری‌های دوجانبه است و بخش خصوصی ما در همه حوزه‌ها می‌توانند وارد همکاری با ونزوئلا بشوند.» وزیر خارجه ونزوئلا هم در نشست خبری مشترک با امیرعبداللهیان روابط ایران و کشورش را راهبردی خواند و گفت: «ایران دوست راهبردی برای دولت، مردم و رئیس‌جمهور ونزوئلاست.»

گزارش خبری تحلیلی «جوان» از آخرین چشم‌انداز مذاکرات احیای برجام

هنر مذاکره در وین به وقت ایران

گزارش یک

با همه کش و قوس‌های موجود، ظاهراً مذاکرات ایران با طرف‌های باقی مانده برجام در وین به زودی شروع می‌شود؛ این را هم از صحبت‌های دیروز کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا می‌توان فهمید که تازه از واشنگتن برگشته و هم از موضع طرف‌های ایرانی و اطلاعات منابع آگاه که از تکمیل تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای خبر داده‌اند. با همه اینها، وقتی پروسه وین کلید بخورد، تداوم مذاکرات و به بن‌بست نرسیدن آن، منوط به گام‌های «ملموس» اولیه‌ای خواهد بود که تهران مصر است که طرف‌های غربی باید در مسیر لغو تحریم‌ها بردارند.

پنج روز بعد از سفر انریکه مورا، معاون کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا به تهران، نشانه‌های جدی‌تری درباره شروع قریب‌الوقوع مذاکرات در وین دیده می‌شود. روز شنبه پولیتیکو از قول یک مقام ارشد اروپایی که نامش فاش نشده، نقل کرده بود که ایرانی‌ها هنوز آماده حضور در وین نیستند، ولی جوزف بورل، کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا که روز جمعه از واشنگتن برگشت، دیروز گفت که درباره از سرگیری مذاکرات در حال امیدوارتر شدن است. بورل که روز جمعه در یکی از تندترین موضع‌گیری ماه‌های اخیر، گفته بود وقتش رسیده ایران به میز مذاکرات احیای برجام، برگردد، در صحبت‌های دیروز، دلیل خوش‌بین شدن ناگهانی‌اش را نگفته، ولی تأیید کرده «وضع در حال بهتر شدن است» و طی روزهای آینده یک نشست مقدماتی بین ایران و اتحادیه اروپا در بروکسل برگزار خواهد شد: «من امروز نسبت به دیروز خوش‌بین‌تر هستم». پیش از این، حسین امیرعبداللهیان، وزیر خارجه، تلویحاً گفته بود که امریکا برای نشان دادن حسن نیت، قبل از شروع مذاکرات در وین، ۱۰ میلیارد دلار پول بلوکه شده ایران را آزاد کند و تأکید کرده بود دور جدید مذاکرات باید نتیجه «ملموس و عملی» داشته باشد. برخی منابع آگاه می‌گویند که طرف امریکایی طی روزهای اخیر از طریق طرف‌های ثالث به ایران پیام داده که حاضر است مانند دور قبلی مذاکرات در وین، بحث تبادل زندانیان را هم در چارچوبی جداگانه دنبال کند، ولی هنوز مشخص نیست که ابراز خوش‌بینی بورل برای از سرگیری مذاکرات، ربطی به سفر او به واشنگتن دارد یا نه، و اینکه آیا او بعد از سفر به واشنگتن، پیامی دریافت کرده که می‌تواند سیگنالی مثبت درباره آزادسازی پول‌های بلوکه شده ایران باشد.

بحث‌هایی که درباره مذاکرات مقدماتی بین ایران و اروپا در بروکسل مطرح شده، تا حدی هم روس‌ها را نگران کرده که دولت جدید ایران به دنبال دور زدن طرف‌های باقی مانده در برجام است. میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در مذاکرات وین در توئیتی نوشت: «البته گفت‌وگوها در بروکسل نمی‌تواند جایگزین مذاکرات وین بر سر برجام شود. لازم به گفتن نیست.» او نوشته است: «اگر طرف ایران نیاز داشته باشد، جلسه آینده در بروکسل می‌تواند به عنوان مرحله مقدماتی در خصوص از سرگیری مذاکرات حقیقی در وین محسوب شود.»

با این حال، حسین امیرعبداللهیان روز جمعه بعد از حضور انریکه مورا در تهران، در گفت‌وگو با سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه، برای طرف روس، بحث‌ها را شفاف‌سازی کرد. او گفته که هدف گفت‌وگوهای جاری ایران ـ اتحادیه اروپا یافتن راهکاری برای رفع این بن‌بست است.

■ مطالبات جدید ایران؟

جدای از آنچه کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا گفته، برخی نمایندگان مجلس هم که به تازگی میزبان وزیر خارجه در یک نشست غیرعلنی بوده‌اند، تأیید می‌کنند که گفت‌وگوهای ایران با طرف اروپایی در بروکسل مقدمه‌ای برای شروع مذاکرات در وین است. وحید جلال‌زاده، رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس بدون اشاره به زمان از سرگیری مذاکرات، از قول امیرعبداللهیان گفته که مذاکرات هسته‌ای ایران با گروه ۱+۴ انجام می‌شود و از نقطه‌ای آغاز خواهد شد که ترامپ از آن خارج شد. با وجود سیگنال‌های مثبت طرف ایرانی برای شروع مذاکرات، اکثر ناظران تأیید می‌کنند، صرف‌نظر از زمان شروع مذاکرات، تیم جدید مذاکره‌کننده هم در نقطه شروع و هم در فرایند مذاکرات، در مقایسه با تیم مذاکره‌کننده قبلی سختگیری بیشتری اعمال خواهد کرد. دیاکو حسینی، مدیر برنامه مطالعات جهانی مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری و کارشناس نزدیک به تیم سیاست خارجی روحانی هرچند معتقد است که در دولت جدید ابراهیم رئیسی «سمت‌گیری کلی به سمت احیای برجام است» ولی تأکید می‌کند: «تیم مذاکره‌کننده دولت رئیسی سختگیری بسیار بیشتری به خرج می‌دهد تا مطمئن شود تحریم‌ها به معنای واقعی و در عمل آنطور که وعده داده شده لغو خواهد شد.» او توافق ایران با اروپا برای مذاکرات مقدماتی در بروکسل را در مسیر همین سخت‌گیری بیشتر دولت جدید دانسته و می‌گوید: «نشست بروکسل احتمالاً به این منظور است که دولت آقای رئیسی و تیم جدید مذاکره‌کننده می‌خواهد در توافقات پیشین که در وین صورت گرفته، بازنگری کنند. احتمالاً مطالبات جدیدی از سوی ایران مطرح می‌شود و در خصوص نوع لغو تحریم‌ها و همین‌طور تضمین‌هایی در خصوص لغو عملی تحریم‌ها به ایران باید داده شود.» برخی منابع مطلع تأیید می‌کنند اصرار طرف ایرانی برای آزادسازی منابع ارزی بلوکه شده، منجر به این شده که امریکا از طریق طرف‌های ژاپنی و کره‌ای پیشنهادهایی را مطرح کند ولی پیشنهادهای مطرح شده تاکنون برای ایران قانع‌کننده نبوده است.

با وجود چنین شرایطی، هادی محمدی کارشناس سیاست خارجی تأیید می‌کند گفت‌وگوهایی که ایران و طرف‌های اروپایی به زودی در بروکسل برگزار خواهند کرد، مقدمه وین است و مذاکرات وین هم به زودی شروع خواهد شد ولی «به سرعت پیشرفت نخواهد کرد.» علی واعظ، مشاور و رئیس پروژه ایران در گروه بین‌المللی بحران معتقد است ایران در نهایت به مذاکرات باز می‌گردد چون «نمی‌خواهد از نظر روسیه و چین طرف غیرمنعطف و مقصر جلوه کند»، با این حال هشدار داده که اگر ایران «با خطوط قرمزی جدید و پررنگ‌تر به وین بازگردد، رسیدن به بن‌بست حتمی است.»

■ در شرایط مصالحه نبودیم

به‌رغم همه بحث‌هایی که درباره شروع دیرهنگام مذاکرات یا بن‌بست زودهنگام مطرح شده، برخی ناظران هشدار می‌دهند که شروع دیرهنگام یا پیشرفت کند در مذاکرات، بهتر از شروع بد است. یک منبع با واسطه نزدیک به تیم مذاکره‌کننده که خواست نامش فاش نشود، به «جوان» می‌گوید: «آنها (امریکا و طرف‌های اروپایی) باید بفهمند که با تیمی جدید روبه‌رو هستند که رفتارها و تاکتیک‌هایی متفاوت از تیم قبلی دارد.» او مذاکرات در بروکسل را «نوعی استمزاج طرفین از مطالبات یکدیگر» در شرایطی می‌داند که به رغم تمام بحث‌هایی که درباره پیشرفت مذاکرات در شش دور قبلی مطرح شد، اختلافاتی کلیدی حل نشده میان آنها باقی مانده است، بحثی که سخنگوی وزارت امور خارجه نیز دیروز آن را تأیید کرد. بر اساس گزارش خبرنگار «جوان» که در نشست مطبوعاتی هفتگی سعید خطیب‌زاده شرکت کرده، او گفته است: «نقطه‌ای که گفت‌وگوها زمین گذاشته شده، نقطه Compr-mise (مصالحه) دو طرف نبود. نقطه‌ای که در دور ششم گفت‌وگو به زمین افتاد، نقطه اختلافی بود.» خطیب‌زاده از بیان جزئیات خودداری کرده و گفته است: «دولت جدید می‌خواهد با یک آسیب‌شناسی از آنچه اتفاق افتاده وارد بشود. دو فرایند در دولت جدید تعریف شده؛ یکی درباره اصل گفت‌وگوها و دیگری درباره فرآیند گفت‌وگوها.» برخی کارشناسان نیز تأیید می‌کنند که رویکرد دولت ابراهیم رئیسی با دولت قبلی متفاوت است. سید رضا میرطاهر در این باره به سه تفاوت کلیدی اشاره می‌کند؛ اول اینکه دولت جدید خواستار مذاکرات منجر به نتیجه است. دوم اینکه تأکید دارد که مذاکرات حتماً به لغو تحریم‌ها منجر شود و سوم اینکه تیم مذاکره‌کننده جدید هرگز وارد مذاکرات فرابرجامی از جمله مذاکره درباره برنامه موشکی و سیاست‌های منطقه‌ای خود نخواهد شد.» او علی باقری، مذاکره‌کننده ارشد ایرانی را، سختگیرتر از اعضای تیم مذاکره‌کننده قبلی می‌داند و معتقد است که همه این شرایط باعث شده که «طرف امریکایی آماده دادن امتیاز باشد زیرا امریکا و طرف‌های اروپایی معتقدند که تداوم وضع فعلی که با توسعه برنامه هسته‌ای ایران همراه خواهد شد، شرایط را سخت‌تر خواهد کرد.»

به گفته میرطاهر، لغو تحریم چند شرکت ایرانی از جمله شرکت ماموت و زیرمجموعه‌های آن از سوی خزانه‌داری امریکا یک سیگنال جدی در این باره است.

گزارش ۲

هشدار معترضان عراقی

تقلب پیگیری نشود به اعتراض ادامه می‌دهیم

نخست‌وزیر عراق مصرانه می‌گوید انتخابات پارلمانی سالم برگزار شد و همه را به تمکین به نتیجه اعلام شده فراخواند. اگرچه مصطفی الکاظمی عزم جزمی برای ترتیب اثر دادن به اعتراضات ندارد اما گروهی از معترضان همچنان از دست‌های پشت پرده لندن، ابوظبی و واشنگتن در مخدوش کردن نتیجه انتخابات سخن می‌گویند و گروهی نیز انتخابات را خیانتی می‌دانند که نخست‌وزیر نیز در آن نقش داشته است. فصل مشترک دیدگاه‌های معترضان ادامه اعمال فشارها در صورت ترتیب اثر ندادن قانونی به اعتراضات است.

اعتراض‌ها به نتیجه انتخابات پارلمانی در عراق همچنان ادامه دارد، با این حال، مصطفی الکاظمی نخست‌وزیر با حضور در جشن میلاد پیامبر اکرم(ص) در بغداد، همه را به کنار گذاشتن اختلافات حزبی و شخصی فراخواند تا زمینه برای تحقق رفاه و ثباتی که شایسته مردم عراق است، مساعد شود. در بیانیه دفتر الکاظمی که به همین منظور منتشر شده، آمده است: «ما به تعهد خود در قبال ملت برای برگزاری انتخابات زودهنگام و سالم عمل کردیم و مردم نماینده خود را انتخاب کردند و این نمایندگان جدید نقش خود را در پارلمان جدید ایفا خواهند کرد. نمایندگان جدید دارای وظایف اخلاقی و ملی در قبال ملت خود هستند و باید اعتماد مردم به روند سیاسی و دموکراسی را بازگردانند.»

■ مثلث توطئه انگلیسی-اماراتی-امریکایی

کمیسیون عالی انتخابات عراق اعلام کرد که شکایت‌ها و اعتراضات علیه انتخابات پارلمانی را تا امروز می‌پذیرد و بعد از آن به مدت هفت روز، شورای کمیساریا و ۱۰ روز نیز هیئت قضایی اعتراضات را بررسی خواهند کرد. دوره بین دریافت شکایت‌ها و بررسی و اعلام نتایج آن ۲۰ روز است. عماد جمیل محسن، عضو تیم اطلاع رسانی کمیسیون انتخابات، این توضیحات را هم اضافه کرد: «تصمیمات هیئت قضایی برای کمیسیون الزام‌آور است. اگر این هیئت تصمیم گرفت که باید صندوق‌ها مجدداً باز شده و بررسی شوند کمیسیون ملزم است آرای حوزه‌هایی را که علیه آن شکایت صورت گرفته مجدداً بررسی کند.» وی تأکید کرد: «نظارت بین‌المللی تا زمان تصویب کامل نتایج ادامه خواهد داشت. برخی شکایت‌ها درباره نتایج به عنوان تبلیغات یا نقض انتخاباتی است که اینها مسائلی فنی و اجرایی است.» با این حال، برخی چهره‌های عراقی ضمن تأکید بر نفوذ امارات، انگلیس و امریکا در انتخابات اخیر، فرضیه دستکاری و دخالت این طرف‌های خارجی در نتایج انتخابات پارلمانی اخیر را تأیید می‌کنند. سید صدرالدین قبانجی، خطیب نماز جمعه نجف اشرف پیش‌تر با تأیید تقلب در انتخابات آن را اظهر من الشمس خوانده و از احزاب سیاسی خواسته بود تا نتایج انتخابات را پس از اصلاح آن بپذیرند. قیس الخزعلی، رئیس جنبش عصائب اهل حق نیز چند روز پیش در صفحه توئیتر خود نوشت: «به احتمال زیاد به‌زودی اطلاعاتی به دست می‌آوریم که وجود تقلب در انتخابات را تأیید می‌کند.»

حسین علی جاسم، نامزد انتخاباتی نیز دخالت امریکا، انگلیس و امارات در نتایج انتخابات پارلمانی اخیر عراق را تأیید کرد و گفت: «اشتباهاتی که با انتخابات پارلمانی همراه شد، صرفاً تصادفی یا خودسرانه نبود. تقلب که با این انتخابات پارلمانی همراه شد، به نفع کشورهای خارجی برای تضعیف نیروهای مقاومت است.»

او تأکید دارد که شواهد قانع‌کننده‌ای برای اثبات دخالت در نتایج انتخابات موجود است، به همین دلیل، نیروهای سیاسی متضرر در این انتخابات، از روش‌های قانونی برای اعتراض و به چالش کشیدن مشروعیت این نتایج استفاده خواهند کرد. محمود المشهدانی، رئیس پیشین پارلمان عراق دیگر چهره عراقی است که اگرچه به کشور خاصی اشاره نکرد اما احتمال هک کردن و دخالت سایبری برخی کشورهای خارجی را تأیید کرد و گفت: «نفوذ در این انتخابات سایبری بود که تنها از سوی برخی کشورها امکان‌پذیر است و این چیزی نیست که نهادهای سیاسی عراقی بتوانند انجام دهند.» ندی جودت، عضو فراکسیون النصر در پارلمان سابق عراق هم برخی احزاب سیاسی را به سرقت آرا در جریان شمارش آرا متهم کرد و گفت که احتمال تقلب، وجود داشت ولی سرقت آرا به این شکل زشت، غیرقابل پیش‌بینی بود.

■ خیانت و کلاهبرداری در چارچوب انتخابات

نوری المالکی، نخست‌وزیر اسبق عراق و رهبر ائتلاف دوله‌القانون در پیامی توئیتری از مردم خواست به صورت مسالمت‌آمیز به نتایج انتخابات این کشور اعتراض کنند. ابوعلی العسکری، مسئول امنیتی در گردان‌های حزب‌الله عراق بر خلاف مالکی، به شدت به انتخابات و شخص نخست‌وزیر تاخت. وی در شبکه اجتماعی توئیتر، این انتخابات را بزرگ‌ترین عملیات کلاهبرداری و فریب ملت عراق دانست و نوشت: «ولاً، باید [مصطفی] الکاظمی به خاطر اقداماتش که آخرین مورد آن، خیانت بزرگ است، محاکمه شود؛ [خیانتی] که با همدستی دشمنان برای تقلب در انتخابات صورت گرفت.» وی تصریح کرد: «دوم اینکه باید هر چه سریع‌تر برای اعاده حقوق رأی‌دهندگان و نامزدهای آنان، دست به کار شد، و گرنه اوضاع به نحوی خواهد بود که عاقبت خوبی نخواهد داشت. سوم اینکه ما از حق تظاهرات مسالمت‌آمیز حمایت و آن را تأیید می‌کنیم و سفارش می‌کنیم که مؤسسات دولتی حفظ شود و آسیبی به اموال عمومی و شخصی وارد نشود و زمینه نیز برای خرابکاران فراهم نشود.» العسکری از نیروهای امنیتی عراق هم خواست برای حمایت از تظاهرات‌کنندگان تلاش کنند و به آنان آسیبی نرسانند. کاظم الفرطوسی، سخنگوی گردان‌های سیدالشهدا نیز در رویکردی کم و بیش مشابه اعلام کرد: «کتائب سیدالشهدا در چارچوب بیت شیعی مخالف نتایج انتخابات عمل می‌کند و به شکایت از راه‌های قانونی روی می‌آورد یا اینکه به فشار مردمی از طریق تظاهرات روی خواهد آورد.»

نگاه

هادی محمدی

سناریوهای مذاکرات هسته‌ای

خلاصه دیدگاه‌های نخبگان و کارشناسان امریکایی برای پاسخ به چگونگی تعامل در بحث هسته‌ای ایران این است که اولاً ایران با دست پر در بعد فناوری هسته‌ای و همچنین اقدامات و تدابیر اقتصادی معطوف به بی‌اثر کردن تحریم‌های امریکا قرار دارد و امریکا مقصر خروج از برجام است. ثانیاً اینکه در کنار فقدان گزینه‌های مهم تحریم جدید، امریکا به گزینه نظامی علیه مراکز هسته‌ای فکر نمی‌کند، چرا که به‌جز هزینه‌های بالای جنگ‌افروزی، یک رسوایی بین‌المللی جدید برای خود ثبت خواهد کرد و نتیجه این گزینه نیز تضمین نشده است و ایران را به گام‌های فعال‌تر هسته‌ای ترغیب می‌کند. ثالثاً اینکه ایران به شکل جدی در حال تقویت پیوندهای خود با روسیه و چین است که برای امریکا و غرب بسیار زیان‌بار و نگران‌کننده است. لذا به این نتیجه می‌رسند که چاره‌ای جز مذاکرات سریع با ایران ندارند. از سوی دیگر دو دیدگاه برای سناریوی مذاکراتی مطرح می‌کنند که اولی معتقد است با کمترین هزینه و امتیازدهی به سه چالش فوق برای امریکا پاسخ بگویند و باید با ایران به متن توافق جدیدی دست یابند، چرا که ایران نیز با بخشی از محتوای برجام مشکل دارد. نگاه دوم که افراطی‌های امریکا دنبال می‌کنند و رژیم صهیونیستی از آن حمایت می‌کند این است که معلوم نیست بتوانند در مذاکره با ایران به نتیجه مطلوب برسند و لذا باید امریکا برنامه دوم و سناریوی پس از آن را از هم‌اکنون مشخص کند و ایران را تحت فشار جدی قرار دهد.

در مقابل این نگاه‌های امریکایی، برای ایران در شرایط فعلی، چارچوب‌های اصولی قبل از سناریوی مذاکره وجود دارد که باید با دقت و شدت اجرا شوند و مورد تأکید مکرر قرار گیرند. اولاً اینکه امریکا ناقض برجام است و از آن خارج شده و ایران بر اساس متن برجام، دست به کاهش تعهدات زده و از آن خارج نشده است. ثانیاً اینکه بازگشت امریکا موکول به پذیرش و تصریح لغو کامل و نه تعلیق تحریم‌هاست و باید تضمین بدهند و در ساختارهای حاکمیتی خود آن را حل و فصل کنند که نقض و خروج مجدد از برجام نخواهند داشت. در صورت عدم پذیرش امریکا، هرگونه بازگشت حتی با برخی امتیازات، به معنی صفر کردن مجدد ظرفیت‌های فناوری هسته‌ای و ذخایر غنی‌سازی شده و دیگر امتیازهای مذاکراتی ایران است که در فاصله‌ای محدود می‌توانند از برجام خارج شوند و حتی امتیازات اعطایی را نیز عمل نکنند یا متوقف نمایند یا با هر بهانه‌ای، به اجرایی کردن سیستم ماشه تکیه کنند و پرونده ایران را مجدداً به شورای امنیت سازمان ملل بازگردانند. ثالثاً باید پایبندی به قانون مجلس ایران در راستی‌آزمایی تعهدات اجرا شده امریکا مقدمه بازگشت امریکا و توقف اقدامات کاهشی ایران باشد.

آنچه به‌عنوان روش گام‌به‌گام اخیراً مطرح شده در شرایط فعلی کارایی چندانی ندارد و نباید تا کامل شدن گام‌های امریکا و تعهدات برجامی آنها، مشروعیت بازگشت آنها به برجام را بدهد.

از سوی دیگر اقدامات توقف کاهش تعهدات ایران زمانی به شاخص‌های متن برجام برمی‌گردد و در موضوع نوع سانتریفیوژها، میزان ذخایر، میزان غنی‌سازی و امور تحقیقاتی اجرا می‌شود که امریکا برای اعتمادسازی اولیه، بخشی از اموال بلوکه شده ایران را آزاد نماید و در غیر این صورت، نباید شاخص‌های فعلی به حالت قبل بازگردد و در مسیر مذاکرات و پس از راستی‌آزمایی‌ها مبنای اقدام ایران باشند. در باب گزینه‌های دیگر امریکا که اسرائیل ترویج می‌کند، ایران از آن گزینه‌ها استقبال نمی‌کند ولی برای آن پاسخ‌های دردناک و پرهزینه در نظر خواهد داشت که از اسرائیل شروع و تمام نقاط حضور امریکا در شعاع توانمندی‌های ایران را شامل خواهد شد. امریکا ناچار است و باید به تعهدات بازگردد.

اخبار کوتاه

■ کالین پاول، دروغگوی جنگ عراق مرد

رسانه‌های امریکایی از مرگ کالین پاول، وزیر خارجه پیشین این کشور که با دروغگویی در سازمان ملل سعی در توجیه حمله به عراق داشت، بر اثر ابتلا به ویروس کرونا خبر دادند. شبکه سی‌ان‌ان به نقل از خانواده وی گزارش داد که پاول ۸۴ ساله بر اثر ابتلا به ویروس کرونا جان خود را از دست داده است. به گفته خانواده پاول، او هر دو دوز واکسن کرونا ساخته شرکت فایزر را نیز دریافت کرده بود. پاول، اولین وزیر خارجه سیاهپوست امریکا بود که در چند دولت جمهوریخواه امریکا در شکل‌گیری سیاست خارجی کاخ سفید در اواخر قرن بیستم و اوایل قرن بیست‌ویکم نقش داشت. پاول در پنجم فوریه ۲۰۰۳ در جلسه عمومی شورای امنیت سازمان ملل سخنرانی و در دفاع از حمله جنایتکارانه امریکا و متحدانش به عراق صحبت کرد. پاول در این جلسه با نشان دادن ویالی از یک ماده سفید رنگ و با استناد به منابع گمنام عراقی، مدعی شد: «هیچ شکی وجود ندارد که صدام دارای سلاح‌های بیولوژیک است و توانایی تولید سریع و انبوه آنها را دارد.»

■ نگرانی صهیونیست‌ها از شلیک ۲۰۰۰ موشک در درگیری آینده با حزب‌الله

اوری گوردین، فرمانده جبهه داخلی رژیم صهیونیستی گفت: «اگر روزی اسرائیل با حزب‌الله لبنان درگیر شود انتظار هدف قرار گرفتن با ۲ هزار موشک در روز را باید داشته باشیم.» وی که با «فرانس‌پرس» مصاحبه می‌کرد، افزود: «شهرهای تل‌آویو و اسدود در جنوب در جنگ اخیر با نوار غزه شاهد بیشترین شلیک موشک از زمان تشکیل اسرائیل بوده‌اند». گوردین اضافه کرد: «در صورتی که درگیری یا جنگی با حزب‌الله روی دهد، انتظار داریم که هر روز دست‌کم پنج برابر، موشک از لبنان به سوی اسرائیل شلیک شود». از سوی دیگر، یک منبع امنیتی صهیونیستی در مصاحبه دیگری با فرانس پرس گفت که ارتش اسرائیل خواستار ثبات لبنان است اما حزب‌الله منبع عدم ثبات در لبنان بوده و منابع کشور را در راستای منافع ایران به کار می‌گیرد.

■ توافق دولت و مخالفان سوریه درباره پیش‌نویس قانون اساسی

گئر پدرسون، فرستاده سازمان ملل در امور سوریه یکشنبه شب اعلام کرد که دولت دمشق و گروه‌های مخالف درباره آغاز تدوین پیش‌نویس قانون اساسی جدید سوریه با یکدیگر به توافق دست یافته‌اند. براساس گزارش خبرگزاری رویترز، هادی البحرا، رئیس این کمیته گفت: «همه طرف‌ها طرح‌های پیشنهادی خود را درباره موضوعاتی مثل حاکمیت و قوانین حقوقی ارائه کرده‌اند. رئیس مذاکره‌کننده دولت سوریه هنوز در این زمینه صحبت نکرده است.» کمیته قانون اساسی سوریه متشکل از ۴۵ عضو از دولت سوریه، مخالفان و جامعه مدنی این کشور است که مأموریت دارد قانون اساسی جدیدی را که منجر به برگزاری انتخابات تحت نظارت سازمان ملل شود، تهیه و تدوین کند. از سوی دیگر، فیصل مقداد، وزیر خارجه سوریه در دیدار با کمیسیونر عالی سازمان ملل در امور پناهندگان بر تمایل کشورش به همکاری برای تسهیل بازگشت مهاجران سوری تأکید کرد.

■ ترکیه: امریکا به ما اف-۱۶ نفروشد سوخوی روسی می‌خریم

اسماعیل دمیر، رئیس صنایع دفاعی ترکیه روز دوشنبه گفت، اگر امریکا از فروش جنگنده اف-۱۶ به این کشور امتناع کند، آنکارا خرید جنگنده روسی سوخو را در نظر خواهد گرفت. به نوشته خبرگزاری «اسپوتنیک»، دمیر گفت: «اگر فرایند [خرید یا به‌روز رسانی جنگنده‌های اف-۱۶] به نتیجه نرسد، ترکیه در یافتن جایگزین ناتوان نخواهد بود. اگر لازم باشد، موضوع خرید سوخو-۳۵ و سوخو-۵۷ ممکن است هر لحظه مطرح شود». این مقام نظامی ترکیه افزود: «صنایع ما هر کاری خواهند کرد تا امنیت ما را حفظ کنند و اگر چیز بیشتری لازم باشد می‌توانیم راهی برای آن پیدا کنیم». اظهارات دمیر در حالی صورت می‌گیرد که «رجب طیب اردوغان» رئیس‌جمهور ترکیه روز یکشنبه گفته است واشنگتن به آنکارا پیشنهاد کرده به‌جای جنگنده اف-۳۵، جنگنده اف-۱۶ خریداری کند.